

Voorwoord

In 2012 koos het Veiligheidsberaad ervoor om op landelijk niveau te blijven investeren in talent- en leiderschapsontwikkeling en vatte dit in een gemeenschappelijke taak. Het bestuur van het IFV heeft vervolgens de Academie voor Talent en Leiderschap Veiligheidsregio's opgericht. Een gemeenschappelijke taak kan echter niet bestaan zonder collectief eigenaarschap en betrokkenheid vanuit de veiligheidsregio's.

De Academie voor Talent en Leiderschap Veiligheidsregio's heeft de opdracht gekregen om vanuit een collectieve ambitie een aanbod te ontwikkelen dat helpt bij de benodigde ontwikkeling van medewerkers van de veiligheidsregio's. De mate van collectiviteit in deze ambitie wordt op dit moment in het werkveld als wisselend ervaren. Vervolgens is de vraag hoe je de mensen in contact brengt met dit aanbod; hoe bereiken wij de juiste doelgroep?

Eigenaarschap, collectieve ambitie en bereik zijn essentiële zaken om volledig invulling te geven aan de opdracht die wij van het bestuur gekregen hebben. Daarom werken we hierin samen met Lieke Sievers vanuit de managementraad Raad van Brandweercommandanten (RBC) en Marijke van Veen vanuit de managementraad Raad Directeuren Veiligheidsregio's (RDVR). In dit proces nemen we alle actoren mee. Denk hierbij aan de ontwikkelingen in de context van de veiligheidsregio's, de meningen van de stakeholders en de behoeften vanuit de werkvloer. Dit alles wordt samengevat en omgezet naar een aanbod, waarover de managementraden begin 2015 besluiten zullen nemen. De zogenaamde witte en oranje kolommen worden hierin ook meegenomen.

Met dit fundament gelegd, kunnen wij medewerkers van de veiligheidsregio's nog beter ondersteunen in hun ontwikkeling en wordt het mogelijk om samen te werken aan verdergaande kennisontwikkeling op het gebied van talent- en leiderschapsontwikkeling in de veiligheidsregio's.

Emanuel Borninkhof
Manager Academie voor Talent en Leiderschap Veiligheidsregio's
Instituut Fysieke Veiligheid

In dit nummer:

Voorwoord

Vakmanschap = leiderschap

Masterclass
'De slimme organisatie'

Goede verhalen helpen bij
veranderingen:
masterclass Storytelling

Terugblik en vooruitblik:
bestaande én nieuwe
programma's in 2014 en 2015

Samenwerking deltaregio's
rondom mobiliteit

Hoe het anders kan met VR-jong

Zelforganiserende brandweerposten:
mooi discussieonderwerp tijdens
Brandweercongres 2014

Club van 100

Vakmanschap = leiderschap

Op 21 en 28 augustus en 4 september 2014 vonden drie werkconferenties plaats onder de noemer 'vakmanschap = leiderschap'. De aanleiding hiervan? De noodzaak om te onderzoeken wat medewerkers van de veiligheidsregio's nodig hebben op het gebied van talent- en (persoonlijke) leiderschapsontwikkeling om hun huidige functie goed uit te kunnen oefenen. Naast het bespreken van de behoeften, keken we samen met de deelnemers hoe je aan deze behoeften tegemoet kunt komen. Zijn trainingen, coaching, workshops of leren op de werkplek nodig en moet dit dan in de regio of centraal georganiseerd worden?

Het waren drie bijzondere, leerzame en geslaagde bijeenkomsten. Vrijwel alle 25 veiligheidsregio's waren vertegenwoordigd; ruim 80 mensen met zeer diverse functies vanuit alle lagen van de regio's hebben deelgenomen. De uitkomsten zijn inmiddels gebundeld en vormen de basis van ons toekomstig product- en programma-aanbod. Dit nieuwe aanbod wordt binnenkort aangeboden aan de managementraden met het verzoek om prioriteiten aan te geven, waarop wij ons in 2015 gaan richten.

Masterclass 'De slimme organisatie'

Op 11 juni 2014 namen 65 mensen deel aan de masterclass 'De slimme organisatie' bij het IFV. Menno Lanting, auteur van het gelijknamige boek, verzorgde de bijeenkomst. De effecten van digitalisering op onze manier van leven en werken stonden hierin centraal. Deze masterclass kwam in samenwerking met Brandweer Nederland tot stand en richtte zich speciaal op de leden van de Business Intelligence Community. Steven van de Looij, regionaal commandant brandweer Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en portefeuillehouder business intelligence binnen de RBC had zich als ambassadeur aan de masterclass verbonden.

De bijeenkomst kenmerkte zich door de presentatie van nieuwe inzichten en denkwijzen, voorzien van tekst, beeld en geluid. Dit alles in een informele sfeer, de nodige humor en alle ruimte voor de aanwezigen om Menno Lanting vragen te stellen.

Goede verhalen helpen bij veranderingen: masterclass Storytelling

Wat hebben Abraham Lincoln, Martin Luther King, Steve Jobs, Ronald Reagan, Barack Obama en 'onze eigen' Frans Timmermans met elkaar te maken? Zij beheers(t)en de kunst van het vertellen. Een goede boodschap hebben is één, het verhaal vertellen en 'echt' overbrengen is twee.

Jeroen van Opstal, kennisregisseur Brandweer Flevoland, fileerde op 16 september 2014 de toespraken van deze grote sprekers en liet de deelnemers zien met welke componenten je je boodschap echt over kunt brengen. Goede verhalen helpen bij veranderingen. Ze helpen niet alleen om de pijn en de vreugde van de veranderingen te 'horen', maar ook om de toekomst te zien door ons voorstellingsvermogen te prikkelen.

In deze masterclass zagen de deelnemers een storyteller in levende lijve; Jeroen wist de deelnemers te boeien met zijn inspirerende verhaal. Op deze manier demonstreerde hij zelf alle componenten die een verhaal tot een succes maken.

Terug- en vooruitblikken: bestaande én nieuwe programma's in 2014 en 2015

In september 2014 vond de slotmodule van het nieuwe programma Politiek-bestuurlijke sensitiviteit plaats. Daarbij was in de eerste module onder andere Menno van Duin gastspreker en in de tweede module vertelde een oud-burgemeester over haar ervaringen als bestuurder. Het programma is zeer goed gewaardeerd. In het eerste kwartaal van 2015 start dan ook de tweede editie. Maar er zijn meer ontwikkelingen: diverse regio's hebben belangstelling voor een maatwerkversie van dit programma. Tevens wordt een pilot van dit programma binnen de GHOR opgestart in samenwerking met de Academie voor GHOR en Opgeschaalde Zorg.

Ook nieuw in het aanbod voor 2015 is het programma Budgetteren voor non-financials. Veiligheidsregio Limburg-Zuid trapt dit najaar af met een incompany-versie van dit programma.

Voor het programma Talent voor de Top wordt de focus verlegd van management development voor de strategische top naar het wendbaar maken van organisaties voor de vele veranderingen die nog op de veiligheidsregio's af zullen komen. De inhoud en kwaliteit van het programma blijft nagenoeg gelijk. We zijn druk bezig met de werving van kandidaten om de derde editie begin van 2015 van start te laten gaan. Kandidaten kunnen nog steeds vanuit de regio aangemeld worden.

Tot slot is ook de werving van nieuwe kandidaten voor het programma Talentmanager in volle gang. De zevende en achtste edities gaan inmiddels de eindfase in van hun jaarprogramma. In januari 2015 staat de start gepland van de negende editie van dit bijzondere en succesvolle interregionale persoonlijke ontwikkelprogramma.

Op onze website vind je alle nieuwe data van ons gehele programma-aanbod voor 2015. Voor meer informatie kunt u contact met ons opnemen, telefoon 026 355 2920 of e-mail atlv@ifv.nl

Samenwerking 'deltaregio's' rondom mobiliteit

De veiligheidsregio's Rotterdam-Rijnmond, Zeeland, Zuid-Holland Zuid en Midden- en West-Brabant hebben de handen ineengeslagen om te komen tot een samenwerking rondom talentontwikkeling en mobiliteit van medewerkers. Dit project is al opgestart en gaat de komende maanden tot concrete resultaten leiden. In nauwe samenspraak met betrokken regio's ondersteunen wij deze samenwerking. Voor meer informatie kun je contact opnemen met Marianne Heijndijk, telefoon 026 355 2272.

Hoe het anders kan met VR-jong

25 jonge geesten, vernieuwende denkers en enthousiaste doeners. Zij ontmoetten elkaar op 16 oktober 2014 in de Verkadefabriek en spraken tijdens speeddates hun dromen uit over het thema mobiliteit.

Medewerkers van de veiligheidsregio's Brabant-Zuidoost en Brabant-Noord stelden een activerend programma samen. Ze spraken over wat er nodig is om dromen te verwezenlijken. De motto's van de dag: vraag ruimte, laat zien dat het anders ook werkt, gebruik de kracht van de verbinding en heb lef, laat je leiden door creatie!

VR-jong is een initiatief van de Academie voor Talent en Leiderschap Veiligheidsregio's, dat wordt vormgegeven door de regio's zelfs, met als doel om gelijkgestemden vanuit allerlei regio's te ontmoeten, behoeften uit te spreken en met elkaar te denken over 'hoe het anders kan'. De datum van de volgende VR-jong wordt binnenkort bekendgemaakt. Heb je interesse, neem dan contact met ons op.

Zelforganiserende brandweerposten: mooi discussieonderwerp tijdens Brandweercongres 2014

Op 2 en 3 oktober 2014 vond het Brandweercongres plaats. Hier discussieerden we over de (on) mogelijkheden van zelforganiserende brandweerposten.

Er was een Lagerhuis-discussie waarbij deelnemers in de rol kropen van voor- of tegenstander van zelforganisatie. Hierin kwam al snel de eenduidige wens over het belang van zelforganisatie naar voren. Er bestond nog wel veel verschil van inzicht in wat dit dan voor de organisatie betekent en hoe dit precies tot uiting komt in de praktijk.

In de workshops gingen zo'n honderd brandweercollega's met elkaar de uitdaging aan om na te denken over de mogelijkheden van een zelforganiserende brandweerpost. Vanuit verschillende rollen raakten deelnemers in groepjes in gesprek over diverse thema's. Hoort inkoop centraal belegd te worden of kan het voor een deel ook op de post? Is het beter om werving en selectie van personeel door de post zelf te laten doen? In hoeverre moet je centraal kaders stellen en wat kun je verwachten van de mensen op de post? Zomaar een greep uit de vragen die naar voren kwamen. De algemene tendens binnen de groepen was om weer meer terug te leggen bij de brandweerpost en vanuit de regio's kaders te stellen. Maar dat ging niet zonder slag of stoot. En op punten liepen meningen ook zeker uiteen.

Wanneer een brandweerorganisatie ervoor kiest om over te gaan naar zelforganiserende brandweerposten kost dit veel tijd en is er zorgvuldige voorbereiding nodig. Na afloop van de workshop constateerde Fred Heerink, directeur Veiligheidsregio Drenthe, dat er al echt iets aan het veranderen is. Het beste bewijs daarvan was volgens hem deze workshop. Hij typeerde dit als volgt: *"Een jaar geleden zou dit onderwerp worden beschouwd als een 'ver-van-mijn-bed-show'. Nu lijken we te maken te hebben met een realistisch scenario, waarbij iedereen bereid is om mee te denken. Als deze bijeenkomsten een afspiegeling zijn van wat er in het land leeft, dan belooft de zelforganiserende brandweerpost een reële toekomst te kunnen hebben"*.

Voor meer informatie over dit onderwerp kun je contact met ons opnemen of [de masterclass Zelforganiserende teams in de praktijk](#) op 9 december 2014 bezoeken.

Club van 100

Om meer capaciteit, kennis en betrokkenheid voor de landelijke projecten bij de brandweer te verkrijgen heeft Brandweer Nederland de zogenaamde 'club van 100' (C100) opgericht. In deze club van 100 zijn vier MT-leden van de brandweer per veiligheidsregio vertegenwoordigd. Wij zullen de ontwikkeling van de leden gaan faciliteren en ondersteunen. Het programma hiervoor wordt momenteel ontwikkeld. De bestaande vakgroep- en netwerkvoorzitters van Brandweer Nederland nemen ook deel aan dit programma.